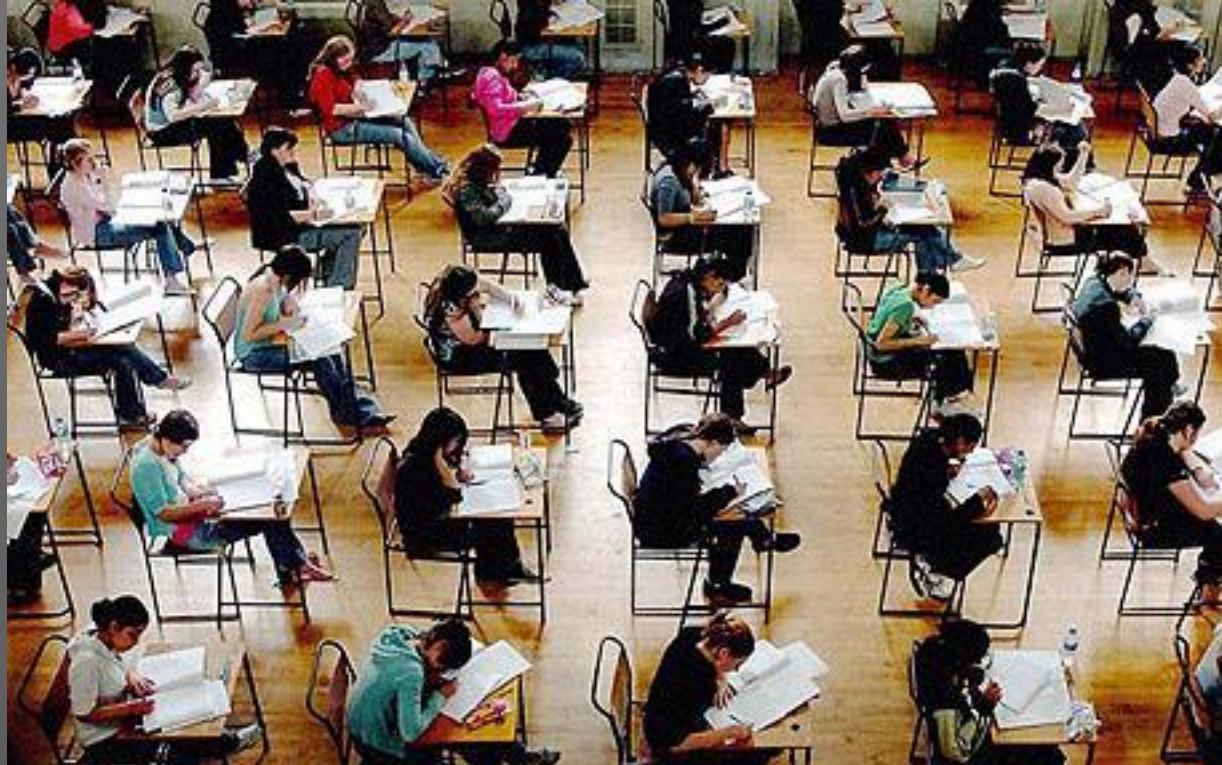

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Φ.Ε.Κ. τεύχος Β΄ αρ. φύλλου 303/13-03-2003, Παράρτημα Α΄, Μάιος 2003

Επιμέλεια: Ελισάβετ Λαζαράκου
Σχολική Σύμβουλος, 28^η Περιφέρεια Δημοτικής Εκπαίδευσης Αττικής

Βασικός σκοπός της αξιολόγησης του μαθητή είναι η ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ο εντοπισμός των μαθησιακών ελλείψεων, με σκοπό τη βελτίωση της προσφερόμενης σχολικής εκπαίδευσης και τελικά την πρόοδο του μαθητή.

Ειδικότερα η αξιολόγηση του μαθητή αποσκοπεί:

- i. στη διαπίστωση της επίτευξης των στόχων της μάθησης,
- ii. στο σχεδιασμό των επόμενων σταδίων της μάθησης,
- iii. στη διερεύνηση και αποτύπωση της ατομικής και συλλογικής πορείας των μαθητών, των ικανοτήτων, των ενδιαφερόντων και των ιδιοτεροτήτων τους σε όλα τα επίπεδα και στάδια κατάκτησης της γνώσης,
- iv. στην ποιοτική αναβάθμιση συνολικά της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση και ενθάρρυνση των μαθητών αλλά και στη δημιουργία κινήτρων μάθησης,
- v. στον εντοπισμό των μαθησιακών δυσκολιών και των ελλείψεων των μαθητών με στόχο το σχεδιασμό κατάλληλων παρεμβάσεων για τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας,
- vi. στην καλλιέργεια ερευνητικού πνεύματος, στην ανάπτυξη της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων και στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσα από διαθεματικές προσεγγίσεις,
- vii. στην απόκτηση υπευθυνότητας από τους μαθητές μέσα από διαδικασίες συλλογικής εργασίας και αυτοαξιολόγησης και
- viii. στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης των μαθητών και συνολικά στη συγκρότηση της προσωπικότητάς τους,
- ix. στην απόκτηση μεταγνωστικών ικανοτήτων εκ μέρους των μαθητών μέσα από τον έλεγχο και τη διαχείριση της μάθησής τους.

Μορφές αξιολόγησης

- i. Αρχική ή διαγνωστική
- ii. Διαμορφωτική ή σταδιακή αξιολόγηση
- iii. Τελική ή συνολική αξιολόγηση

Αρχική αξιολόγηση

- ◎ **Στόχος** της είναι αφενός να αποτυπώνεται το προϋπάρχον γνωστικό επίπεδο και αφετέρου να προσδιορίζονται τα αίτια που επιδρούν ανασταλτικά στη μάθηση, ώστε να σχηματοποιηθούν τα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης μαθησιακών προβλημάτων. Με την έννοια αυτή ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να προσαρμόσει τις μαθησιακές διαδικασίες στο επίπεδο, τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες κάθε μαθητή, με σκοπό να οδηγήσει όλους τους μαθητές στην επίτευξη των επιδιωκόμενων διδακτικών και παιδαγωγικών στόχων.

Διαμορφωτική ή σταδιακή αξιολόγηση

- ⦿ **Αποσκοπεί στον έλεγχο της πορείας κάθε μαθητή προς την κατάκτηση των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών στόχων ... με βασικό σκοπό να εξαχθούν οι πληροφορίες που απαιτούνται για την πιθανή τροποποίηση του σχεδιασμού ή της διδακτικής μεθόδου, προκειμένου οι μαθητές να επιτύχουν τους διδακτικούς στόχους.**

Τελική ή συνολική αξιολόγηση

- **Ανακεφαλαιωτική αλλά και ανατροφοδοτική διαδικασία, προκειμένου να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των διδακτικών και παιδαγωγικών στόχων. Ουσιαστικά συγκρίνεται το μαθησιακό επίπεδο κάθε μαθητή με αυτό που διέθετε πριν και η ομαδική επίδοση της τάξης σε σχέση με την προσδοκώμενη και επιδιωκόμενη.**

Βασικές αρχές αξιολόγησης

- i. Η αξιολόγηση της προόδου των μαθητών είναι διαρκής και σκόπιμη λειτουργία η οποία ενσωματώνεται στη διαδικασία της διδασκαλίας και μάθησης.
- ii. Η αξιολόγηση των μαθητών βασίζεται κυρίως στην εκτίμηση της επίδοσης τους με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, τα οποία προκύπτουν από τους στόχους μάθησης και όχι στη σύγκριση με τους συμμαθητές τους.
- iii. Η αξιολόγηση των μαθητών αφορά όχι μόνο τις αποκτηθείσες γνώσεις αλλά και την απόκτηση δεξιοτήτων, καθώς και τη διαμόρφωση στάσεων, αξιών και συμπεριφορών.
- iv. Η αξιολόγηση των μαθητών αφορά τόσο την επίδοσή τους όσο και την πρόοδο που επιτυγχάνουν σε σχέση με τις πρότερες επιδόσεις τους.

- v. Η αξιολογική διαδικασία πρέπει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, αξιοπιστία, αντικειμενικότητα και εγκυρότητα. Οι στόχοι και τα κριτήρια αξιολόγησης πρέπει να είναι σαφή και να γνωστοποιούνται έγκαιρα στους μαθητές. Γίνονται γνωστά επίσης και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, τα οποία χρησιμοποιούνται προς όφελος των μαθητών.**
- vi. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης χρησιμοποιούνται ποικίλες μέθοδοι ανάλογα με τους στόχους, το περιεχόμενο και τη διδακτική προσέγγιση του γνωστικού αντικείμενου. Οι μέθοδοι αξιολόγησης πρέπει να είναι κατάλληλες για την ηλικία, τις μαθησιακές ανάγκες και τις εμπειρίες των μαθητών.**

vii. Κατά την αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθητών και ο ατομικός τρόπος και ρυθμός μάθησης. Επίσης λαμβάνεται υπόψη παράγοντες, όπως το στάδιο της γλωσσικής ανάπτυξης των μαθητών, καθώς και οι ευκαιρίες που έχει κάθε παιδί για μάθηση στο κοινωνικό και οικογενειακό του περιβάλλον.

vii. Σε όλες τις μορφές αξιολόγησης πρέπει, ανάλογα με την ηλικία και την πνευματική του ωρίμανση, να εμπλέκεται και ο μαθητής αξιολογώντας την προσπάθειά του και, βοηθούμενος από τους εκπαιδευτικούς, να αποκτά όλο και αποτελεσματικότερες δεξιότητες αυτοαξιολόγησης.

Μαθητές Α.Μ.Ε.Α.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται:

- A) στις δυνατότητες που ανέπτυξε και αξιοποιεί ο μαθητής σε σχέση με την καθημερινή ζωή
- B) στην αρχή της ολόπλευρης εκτίμησης της παρουσίας του μαθητή, ώστε η αξιολόγηση να μην εστιάζεται μόνο στις αδυναμίες του
- Γ) στην ενθάρρυνση της προσπάθειας
- Δ) στη συσχέτιση της αξιολόγησης με το εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα
- Ε) στο βαθμό της ένταξης του

Τεχνικές αξιολόγησης

- ◉ Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις με ερωτήσεις κλειστού ή ανοιχτού τύπου
- ◉ Ημιδομημένος δυναμικός διάλογος στην τάξη
- ◉ Συνθετικές δημιουργικές – διερευνητικές εργασίες
- ◉ Συστηματική παρατήρηση του μαθητή
- ◉ Φάκελος εργασιών / δελτίο μαθητή (portfolio)
- ◉ Αυτοαξιολόγηση του μαθητή
- ◉ Ετεροαξιολόγηση από τους συμμαθητές
- ◉ Συνδυασμός διαφόρων τεχνικών

Βαθμολογία

- Ο βαθμός δεν είναι αυτοσκοπός, ούτε μέσο ιεράρχησης και ταξινόμησης των μαθητών, αλλά βασικός μοχλός «κινητοποίησης» του σχολείου και του εκπαιδευτικού για τη λήψη παιδαγωγικών και διδακτικών μέτρων.
- Όχι βαθμοθηρία, στείρα απομνημόνευση και υπέρμετρος ανταγωνισμός

- ◎ Προτείνεται η περιγραφική μορφή έκφρασης του αποτελέσματος της αξιολόγησης ιδιαίτερα για τους μικρούς μαθητές.
- ◎ Σε αυτήν καταγράφονται σημαντικές πτυχές της σχολικής προσπάθειας, της συμμετοχής και της δραστηριοποίησης του μαθητή.
- ◎ Για τους μεγαλύτερους μαθητές χρησιμοποιείται η περιγραφική μορφή σε συνδυασμό με τη ποσοτική έκφραση της επίδοσης.